

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : การเมือง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ

(พ.ศ.2550 - 2558)

Southeast Asia: Politics Economy and International Relations

2007 – 2015

โดย

รองศาสตราจารย์สตา สอนศรี และคณะ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัย

จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ภายใต้ศูนย์ ASEAN and Local Politics Research Center

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : การเมือง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ
(พ.ศ.2550-2558)

ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์สีดา สอนศรี และคณะ
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2558

บทคัดย่อ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นภาคพื้นแผ่นดินและภาคพื้นทะเล ภาคพื้นแผ่นดินได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เป็นไทย และ ออสโตรเนเซียน นับถือพุทธศาสนาเป็นหลักและคริสต์ชน ส่วนภาคพื้นทะเลประกอบด้วย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ เนื่องจากความหลากหลายของภูมิภาคและความสลับซับซ้อนของการเมืองและสังคมของประเทศทั้ง 10 ประเทศ (ไม่รวมติมอร์เลสเต) นี้เองจึงเป็นจุดสนใจของผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาว่าประเทศเหล่านี้จัดการกับปัญหาต่าง ๆ อย่างไร หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 1997

จากคำถามการศึกษาดังกล่าว ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในซึ่งมีผลต่อการเมือง เศรษฐกิจและการต่างประเทศ รวมทั้งนโยบายของผู้นำต่อการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ นอกจากนั้นยังได้อภิปรายถึงความสำเร็จระดับชาติทางการเมือง เศรษฐกิจและการต่างประเทศ และความสำเร็จระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศด้วย จากจุดประสงค์ดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษามีกรอบแนวความคิดว่า

- 1) ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในมีผลต่อ การเมือง เศรษฐกิจและการต่างประเทศ ของแต่ละประเทศ
- 2) ผู้นำของแต่ละประเทศมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางนโยบายเพื่อพัฒนาประเทศ
- 3) ความสำเร็จและอุปสรรคของแต่ละประเทศ การเมือง เศรษฐกิจและการต่างประเทศ ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ

ผู้เขียนพบว่า วิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 1997 จุดชนวนจากหลากหลายปัจจัย ปัจจัยใหญ่ในบรรดาหลายปัจจัยคือค่าเงินเกินความจริง ซึ่งเป็นสาเหตุมาจากการไหลบ่าเข้ามามากของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และเงินทุนต่างประเทศโยกย้ายจากการควบคุม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อบริษัทขนาดใหญ่และหนี้เอกชนในประเทศไทย ทำให้นักลงทุนหวาดผวาระบายไปทั่ว ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยล้มละลายในที่สุด การล้มละลายของเศรษฐกิจไทย

ซึ่งเป็นปัจจัยภายในนี้ได้แผ่กระจายและส่งผลกระทบไปทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียง ประเทศอินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ถูกกระทบมากที่สุด ฮองกง มาเลเซีย ลาว และฟิลิปปินส์ ส่งผลกระทบปานกลาง จีนแผ่นดินใหญ่ อินเดีย ใต้หวัน สิงคโปร์และบรูไน กระทบน้อยที่สุด ประเทศญี่ปุ่นแม้จะไม่ถูกกระทบมากแต่ก็มีปัญหาในระยะยาว

วิกฤตเศรษฐกิจในบางประเทศส่งผลกระทบต่อการเมือง เช่น ชูฮาร์ดีลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นอกจากนั้นเกิดการต่อต้านตะวันตกโดยเฉพาะจอร์จ โซรอส และกองทุนระหว่างประเทศขึ้นในภูมิภาคพร้อม ๆ กับการถอนการลงทุนขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ และถูกแทนที่โดยนักลงทุนยุโรป แต่นักลงทุนญี่ปุ่นยังคงดำเนินการอยู่ นอกจากนี้ได้เกิดกระบวนการก่อการร้ายและขบวนการแบ่งแยกดินแดน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย มาถึงปี 2006 ทั้งนี้จากรัฐบาลอ่อนแอ ถึงแม้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะฟื้นตัวแล้วก็ตาม มหาเศรษฐีนายกรัฐมนตรีของมาเลเซียและอาร์โร โยประธานาธิบดีของฟิลิปปินส์ต่างก็แนะนำให้อาเซียนรับผิดชอบในการส่งเสริมตลาดเสรีขึ้นในภูมิภาคเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สืบเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจและสถานการณ์ทางการเมืองของแต่ละประเทศ ยังผลให้ผู้นำได้พัฒนานโยบายต่างประเทศรอบทิศทางทั้งทวีภาคีและพหุภาคีกับภายในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค เช่น ระหว่างสองประเทศในอาเซียน ระหว่างหลายประเทศในอนุภูมิภาค (กลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย) อาเซียนกับเอเชียตะวันออกเฉียง อาเซียนกับสหภาพยุโรป อาเซียนกับตะวันออกกลาง เป็นต้น

ในปี 1996 สมัชชาในอาเซียนบางประเทศประสบความสำเร็จในทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง (มีความเป็นประชาธิปไตยและความมั่นคงทางการเมือง) นอกจากนั้นระดับภูมิภาคอาเซียน ผู้นำอาเซียนได้ประกาศพิมพ์เขียวกฎบัตรอาเซียนให้เป็นชุมชนของ “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกภาพ” และ “ดูแลเอาใจใส่และร่วมแรงร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียว” จุดประสงค์หนึ่งของพิมพ์เขียวคือการสร้างอาเซียนให้เป็นประชาคมเศรษฐกิจภายใน 15 ปี ซึ่งนับได้ว่าแต่ละประเทศก็ประสบความสำเร็จในการตกลงร่วมกันเพื่อผลประโยชน์โดยรวม

กฎบัตรอาเซียนนี้จะเป็แนวทางจะช่วยเร่งให้ความร่วมมือกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาค โดยเฉพาะในการเปลี่ยนแปลงภูมิภาคนี้ไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจภายในปี 2020 นอกจากนี้ยังนำมาซึ่งความร่วมมือระหว่างประเทศในอาเซียนกับเอเชียตะวันออกเฉียง (จีน ญี่ปุ่นและเกาหลี ในการเป็นหุ้นส่วนร่วมมือกันมากขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งยังสร้างแรงกระตุ้นในการร่วมมือกันทางการค้า การลงทุน และการเงินในอนาคตอีกด้วย) นอกจากความร่วมมือของประเทศในกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศกับ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ต้องการในการร่วมมือกันมากขึ้นกับประเทศภูมิภาคนี้ ความร่วมมือในอนุภูมิภาคของบางประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น BIMP-EAGA, GMA และ SIJORI ก็ได้มีการอภิปรายและขยายความร่วมมือกันในการประชุมสุดยอดครั้งที่ 12 และ 13

จากปี 2007 จนถึงปัจจุบัน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ฟื้นตัวและพยายามที่จะรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียนทุกประเทศได้เตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้ทุกประเทศต้องปรับเปลี่ยนภายในทั้งหมดตั้งแต่การสร้างความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการต่างประเทศ เพื่อสร้างความเท่าเทียมในความร่วมมือ และเพื่อความร่วมมือกับประเทศภายนอกภูมิภาค (Outward Looking) แม้บางประเทศจะพบกับวิกฤตทางการเมืองอย่างเช่นประเทศไทย แต่ก็ต้องปรับนโยบายต่าง ๆ ให้เข้ากับบริบทของความอยู่รอดของประชาคมอาเซียน อินโดนีเซียเปลี่ยนประธานาธิบดีใหม่ที่มีวิสัยทัศน์แตกต่างจากคนเดิม แต่ก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทของโลกาภิวัตน์เช่นเดียวกัน ในส่วนการเมืองภายในมาเลเซียแม้ผู้นำจะมีข้อหาคอร์รัปชันแต่มาเลเซียก็จะแก้ปัญหาของประเทศเองในระยะยาว ในขณะที่สิงคโปร์ การเมืองภายในยังราบรื่นทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปได้ไกล ส่วนฟิลิปปินส์ที่กำลังพัฒนาประเทศสู่ภายนอกมีการลงทุนต่างชาติมากขึ้นเนื่องจากการเมืองมีเสถียรภาพ พม่าแม้จะเลือกตั้งเสร็จแล้ว แต่ก็กำลังเจรจาเพื่อความลงตัวของผู้นำเดิมและองชาน ซูจี ซึ่งแน่นอนทั้งสองฝ่ายก็ต้องคิดถึงการพัฒนาประเทศเป็นหลัก ในส่วนของประเทศในกลุ่มอินโดจีนก็เร่งการพัฒนาเศรษฐกิจเช่นกันเพื่อให้เท่าเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน

ในอนาคตแม้ทั้งหมดจะรวมอยู่ในประชาคมอาเซียน แต่ถ้าหากผลประโยชน์ของชาติขัดกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วจะทำให้มีความขัดแย้งระหว่างสมาชิกได้ จึงเป็นอนาคตที่ต้องดูกันต่อไป

Title : Southeast Asia : Politics, Economy and International Relations 2007 – 2015

Researcher : Associate Professor. Sida Sonsri and Co-researchers

University : Mahasarakham University Published : 2015

Abstract

Southeast Asia consists of two geographical regions : the mainland the maritime section the mainland section consists of Cambodia, Laos, Myanmar, Thailand and Vietnam. The population of which are primarily Tai peoples and Austro-Asiatic peoples and the dominant religion is Buddhism, followed by Christianity. The maritime section consists of Brunei, Indonesia, Malaysia, the Philippines and Singapore. Due to the diversity of the region and complexity of politics and societies in each of 11 countries, it is very interested to study how these countries cope with the problems after the economic in 1997

The above objectives will to the conceptual frame work of this research to be answered as follows:

- 1) The external and domestic factors give efface to the economy, politics and international relations of each country.
- 2) The leaders of each country play an important role in the road map of national policy leading to development.
- 3) The success and obstacles in politics, economy and international relations depend on the external and domestic factors.

The researchers found out that the economic crisis triggered by several factors, chief among them overvalued currencies by the huge influx of foreign direct investment and foreign capital from outside the region which considered as the external factors gave effect to the massive corporate and private debts in Thailand along with the contagion effect of investor panic led to the collapse of Thai economy in 1997. The collapse of Thai economy which in the domestic factors spilled over and gave effect to the other Southeast Asian and East Asian Countries. Indonesia, South Korea were the Countries most affected by the crisis. Hong Kong Malaysia, Laos and the Philippines were also fairly hurt by the slump.

Mainland China, India, Taiwan, Brunei and Vietnam were less affected. Japan was not much affected by the crisis but was going through its own long-term economic difficulties. The economic crisis of some countries in Southeast Asia also led to political upheaval, most notably culminating in the resignations of President Suharto in Indonesia and Prime Minister General Chavalit Yongchaiyudh in Thailand. There was general rise in anti-Western sentiment, with George Soros and IMF in particular singled out as targets of criticism. Heavy U.S. investment in Thailand ended, replaced by mostly European investment. Japanese investment was sustained. Islamic and other separatist movements intensified in Indonesia, the Philippines and Thailand as central authorities weakened until the year of 2006 although the economic situation was recovered. Mahathir of Malaysia and Arroyo suggested that ASEAN's responsibility is to uphold its commitment to free markets and ensure that policies of sustainable development should be concentrated. Due to the economic crisis and political situation of each country, the leaders of all Southeast Asian Countries have developed the omni-direction foreign policies both bilateral and multilateral within the region and between the regions, such as between two members of ASEAN, sub-regional of ASEAN (GMA, MIMP-EAGA, SIJORI) ASEAN and EU, ASEAN and Middle East, etc. By the year of 2006 the members of ASEAN seemed successful in economy, political stability and international relations. Moreover, in 2005, at the 11th ASEAN Summit in Kuala Lumpur, a ten-member Eminent Persons Group (EPG) was appointed to examine and provide recommendations on the ASEAN Charter. At the 12th ASEAN Summit in Cebu, the Philippines on 13 January 2007 and the 13th ASEAN Summit in Singapore on 20 November 2007, The Blueprint of ASEAN Charter focused on "One Vision, One Identity" and "One Caring and Sharing Community" were declared by the leaders of ASEAN. One purpose of this blueprint is to create the ASEAN Economic Community (AEC) 15 years. This is the success of ASEAN members in agreement of common interest. This Charter could provide the means to expedite regional economic integration, particularly in transforming the region into an ASEAN Economic Community (AEC) by 2020. Moreover it brought together the ASEAN+3 (the ten member countries of ASEAN plus China, Japan and South Korea) to share more on bilateral and multilateral Cooperation and it will create greater impetus to cooperate in trade, investment, and

finance in the future. Apart from China, Japan and South Korea, India, Australia and new Zealand Wanted to cooperate more in the Region. Sub-regional cooperations which consist of some members of ASEAN such as BIMP-EAGA, GMA and SIJORI were also discussed and expanded more on cooperation in this two summits.

In 2007 up to 2015 every country in Southeast Asia concentrated on solving the internal problem, more or less, in order to cooperate in ASEAN Community. Thailand faced the problem of political instability but has to solve the internal problems and at the same time making outward looking policy. In Malaysia, even the leader faced with corruption allegation, the country has to solve this problem in order to bring stability to the country.

The new president of Indonesia has to adjust the new policy to more outward looking than before. Nothing to say about Singapore of which political stability bring about economic development to the country. Economic development in the Philippines bring many foreign investors to the country. This is because of political stability of President Aguino.

Myanmar just finished the election but the leaders have to negotiate in order to bring the economic development to the country. Indochina also try to catch up with the neighboring countries.

As of now, these countries are the members of Asean Community except Timor Leste. The problems is, if the national interest bring up against with the common interest, it many create the conflict among the members.